

Sivilombudet
Postboks 3, Sentrum,
0101 Oslo
postmottak@sivilombudet.no

Losby 23.10.2025

Merknader til klagesak vedrørende godkjenning av landbruksvei på Losby Bruk.

I klagen til Sivilombudet fra Østmarkas Venner og Naturvernforbundet fremføres en argumenter og påstander som det er naturlig for Losby Bruk AS som eier og driver av arealet å kommentere.

Utgangspunkt for ønske om ny veiløsning

Denne saken startet med at vi har et behov for å finne alternativ løsning for uttransport av virke fra den nordvestre del av Losby Bruk sin skogeiendom. Tidligere har transportbehovet i dette området særlig blitt løst med kjøring på islagte vann, kjøring over frossen myr, og uttransport mot Elvågaveien som går nordover langs deler av Elvåga helt nord øst på vår eiendom. Klimaendringene har gjort iskjøring utelukket og myrpassering langt mer krevende, slik at nye løsninger må finnes.

Elvågaveien krysser damkronen på Nord-Elvåga rett ved utfartsstedet Mariholtet. Damkronen går i en kurve, og er for smal for dagens tømmerbiler. I teorien kan det være mulig å kjøre med relativt liten bil uten henger, men det krever omlasting til full bil, på egnet omlastingssted. Vi har vurdert området ved Mariholtet som lite egnet for dette. Velteplassarbeid med omlasting er plasskrevende og kan være forbundet fare, om det er mange personer i nærheten, som det ofte vil være ved turdestinasjoner som Mariholtet. Slik omlasting (kiping) er også kostbart, og representerer i dag en tilleggskostnad på minst 40 kr/m³. Vi kjenner til erfaringer fra annen eiendom i området hvor kipping ble gjort med timebetaling og endte vesentlig dyrere. Trenden de siste år, er at dette har blitt stadig dyrere, og mer vanskelig å få gjennomført. Kostnadene, sett sammen med HMS aspektet, gjør at vi har vurdert kipping som en svært dårlig, risikofylt og lite fremtidsrettet løsning. Videre bruk av Elvågaveien vil også bare dekke en begrenset del av det areal som den omsøkte veien vil betjene.

Videre er det et ønske fra Losby Bruk å kunne legge til rette for større andel tynninger og lukkede, mer hensynsfulle hogster. Dette forutsetter kortere terrengtransport. Slike hogster gir mindre kjørespor i terrenget, og mindre inngripende enkelthogster. Slik tilrettelegging for mer hensynsfull hogst, synes i liten grad å være vektlagt av så vel klager som det politiske flertall i kommunestyret i Lørenskog.

Vurdering av alternative løsninger

I klagen gis det inntrykk av at Losby Bruk ikke har vurdert alternative løsninger, og vært i kontakt med vår nabo i nord, som er hovedeier i Knuttjernvein om mulig felles løsning. Dette stemmer ikke. Vår opprinnelige plan var å ta utgangspunkt i Knuttjernveien, og forlenge denne ned til Elvågaveien, slik at vi på den måten unngikk å passere damkronen for Elvågadammen. Dette er en løsning vi har kommunisert med vår nabo (Reierstad) om, og vi har befart mulig veitrase for dette. Kvaliteten på Knuttjernveien har vist seg å være dårlig. Den har flere felter hvor stigningen er for bratt, grøftene og bæreevne er jevnt over dårlig, samtidig som den ytre del av veien som er privat boligvei/gårdsvei, har kurvatur som er lite egnet for tømmertransport. Nødvendig opprusting av denne eksisterende veien ble av vår veiplanlegger anslått til 4 mill. kroner (2022 – pris). I tillegg kommer kostanden med å forlenge veien, med i størrelsesorden 1,5 km. Dette ble samlet sett vurdert som såpass kostbart at vi ville se på en løsning som tok utgangspunkt i eget veisystem, nærmere bestemt Bjønnebetveien, og bygge en veiløsning fra denne.

Dammyrveien som vi har søkt om, og fått godkjent av Statsforvalter, er vurdert å bli en noe billigere løsning enn å buke Knuttjernveien. Samtidig har Dammyrveien vesentlig større dekningsområde (nytteverdi) enn Knuttjernvei-alternativet, og legger til rette for mer hensynsfull drift i et vesentlig større område. Det ble på dette grunnlag åpenbart for oss at det er Dammyrveien som er den beste løsningen.

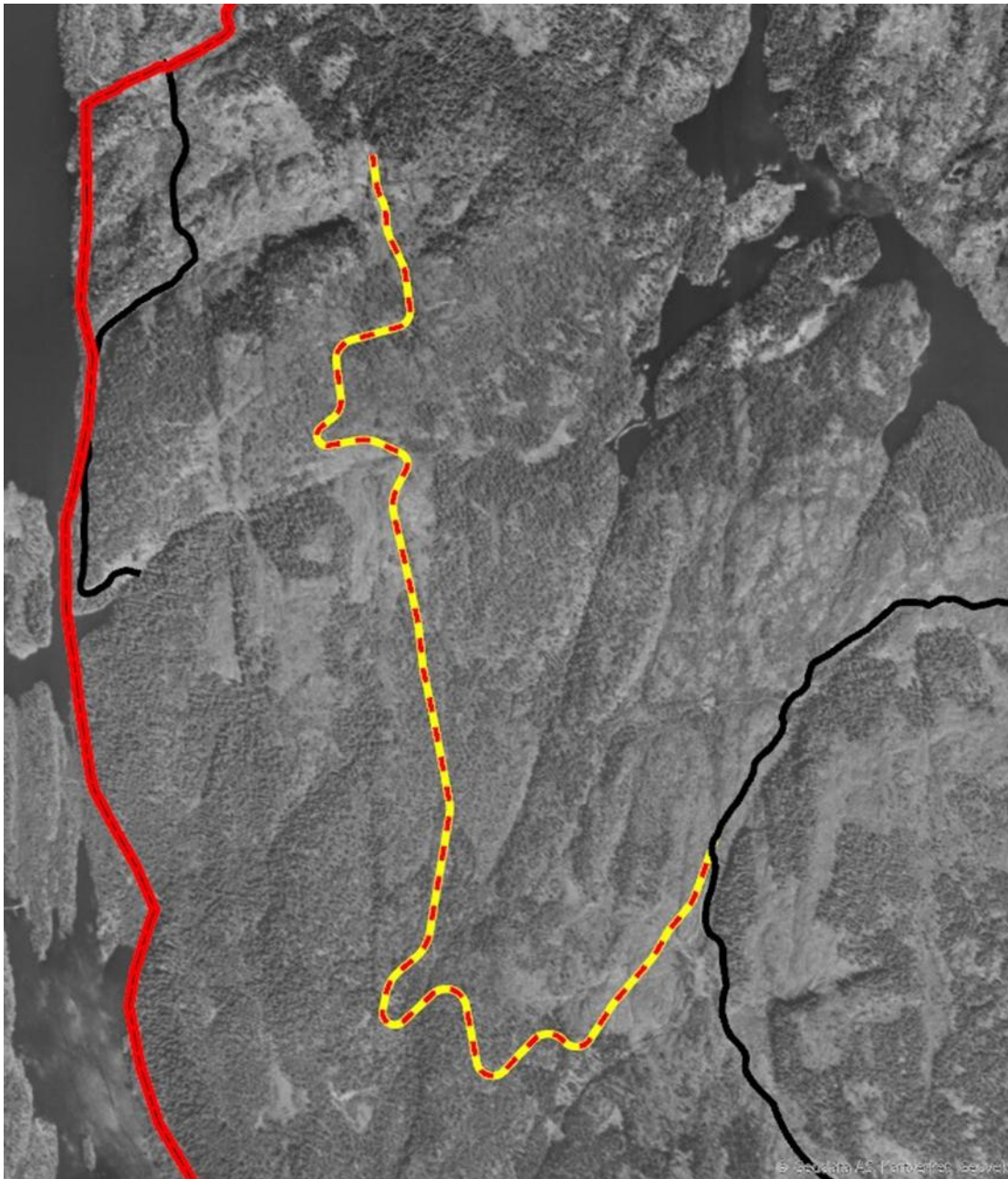
Veiens dekningsområde har tidligere vært hardt drevet.

Det beskrives i klagen til Sivilombudet at skogen i veiens dekningsområde er tilnærmet uberørt. Dette er feil. Vi har klassifisert all vår skog i aldersklasser/hogstklasser. For veiens dekningsområde har vi i vår opprinnelige veisøknad har vi beskrevet dette i følgende tabell:

Produktivt areal

Bonitet	Hogstklasse					Sum
	1	2	3	4	5	
20						0
17			550	107	254	911
14		42	619	475	323	1459
11		75				75
8		7	54		94	155
Sum	0	124	1223	582	671	2600
Andel i %	0	5	47	22	26	100

Hogstklassene er slik at det er økende alder med økende hogstklasse. Eksempelvis er av arealet i hogstklasse 3, som i hovedsak er hovedsak skog yngre enn 60 år, (litt avhengig av bonitet), nesten halve arealet. Når vi tar med yngre skog så er det mer enn halve arealet. Hogstklasse 4 er heller ikke veldig gammel skog, skog i alder 70 - 100 år, og dekker ytterligere 22 % av arealet. Denne store andelen relativt ung skog viser tidligere aktiv skogbruksvirksomhet. Denne virkeligheten med skogareal som historisk har vært hardt drevet, bekreftes av gamle flybilder. Bildet nedenfor er fra 1977, med inntegnet omsøkt veilinje, viser dette. Her ser en store områder med flater og ung skog.

Alle sider av en påklaget sak kan prøves.

Vi registrerer av klagen fra Naturvernforbundet og Østmarkas venner at det stilles spørsmål ved om Statsforvalter i sin klagebehandling kan overprøve politiske vurderinger gjort av Lørenskog kommunestyre. Det er en del av rettsikkerheten i Norge at et hvert vedtak fattet av forvaltningsorgan, skal kunne påklages av part med rettslig klageinteresse, til overordnet nivå.

Det følger av forvaltningsloven § 34 at klageinstansen kan prøve alle sider av den påklagete saken. Dette er en sentral del av vår rettsikkerhet.

Helt sentralt i denne saken er at kommunestyret i Lørenskog åpenbart ikke har vurdert i de landbruksmessige sider, og fordeler av veien. Det følger av landbruksveiforskriften §3-2 at

«Vedtaket må bygge på at de landbruksressurser veien har betydning for skal kunne brukes på en rasjonell og regningssvarende måte.» Det var ingen betraktninger eller formuleringer i kommunestyrets vedtak, som viste at dette var vurdert, og hvordan landbruksressursen skulle kunne brukes på en rasjonell og regningssvarende måte, uten veibygging. Dette var en åpenbar mangel ved vedtaket, som det var helt naturlig at Statsforvalter retter opp.

Dette har vi nærmer utdypet i vår klage til Statsforvalter, hvor vi skriver:

Alle veier og bygging av disse, vil påvirke natur. Det må altså være noe mer som fordrer et avslag etter forskriften. Alternativet må da utredes eller vurderes som et ledd i forholdsmessighetsvurderingen. Losby Bruk vil som grunneier uten vei, lovlig kunne kjøre med maskiner i utmark for å ta ut skog jf. motorferdselloven, og det er på det rene at slik kjøring, spesielt over lengre strekk, vil påvirke naturen mer enn veiltaket som sådan.

Også skogbruksloven omtaler betydningen av skogsveier, hvor det i §7 som omtaler dette tema heter: «Det skal leggjast vekt på å oppnå eit rasjonelt vegnett,»

I forarbeidene til denne loven er det følgende kommentar til bygging av landbruksvei. «Bygging av vegar til skogbruksformål har vore og er eit nødvendig tiltak for å fremme rasjonelt og berekraftig skogbruk.»

Dette ble i svært liten grad vurdert av kommunestyrets flertall, og vedtaket vitner ikke om slik vurdering. Etter vårt syn ligger slikt fravær av å vektlegge forskriftsfestede temaer ikke innenfor kommunenes frie skjønn

Det blir da helt nødvendig at Statsforvalter går såpas grundig inn i saken som de gjør, og fanger opp de landbruksmessige vurderinger i tråd med Skoglov og tilhørende landbruksveiforskrift.

Likebehandling er en del av rettsikkerheten

Vår veisøknad har fått stor oppmerksomhet i media, men er reelt sett ikke veldig unik. Saken gjelder godkjenning av veibygging i et område med dårlig veidekning i forhold til dagens krav, uten dokumenterte store miljøverdier i veilinjen. Dette er veisaker som så vidt vites ellers i landet, uten unntak har blitt godkjent for bygging, i samsvar med dagens regelverk. Vi forventer at vår sak på Losby Bruk blir behandlet likt med andre veisaker i landet. I et rettssamfunn er det rimelig å forvente lik behandling av like saker. Noe annet fordrer særskilt begrunnelse og forklaring.

Mvh

Losby Bruk AS

Erling Bergsaker